

DAVANT L'INGRÉS A LA CEE

L'economia valenciana i Europa

Amb un cert distanciament temporal, cal analitzar el relatiu fracàs que han suposat les jornades sobre economia valenciana i l'entrada en la CEE, una ocasió mal aprofitada que cal reemprendre amb unes altres premisses.

Amat Sànchez

Els salons de l'Aula de Cultura de la Caixa d'Estalvis d'Alacant i Múrcia presentaven un aspecte sorprenent. Unes quantes desenes de joves estudiants alacantins envoltaven els escassos tècnics que havien acudit a les jornades organitzades per la Conselleria d'Economia al voltant de «l'economia valenciana i la Comunitat Europea». A primera vista, podria semblar que les jornades podien superar la tradicional reunió de «savis» que es miren el melic i, atesa la diversitat del públic, esdevenir també un debat de caire socialment més am-

pli sobre el tema estelar dels darrers mesos i els pròxims anys. Tanmateix, la realitat dels tres dies de debats ha estat molt més modesta i, fins i tot, trista.

Fa uns mesos, les Corts encomanaven al Consell de la Generalitat la realització d'un *Llibre Blanc* que plantejàs els efectes sobre el País Valencià de la integració en la CEE, bàsicament en els aspectes econòmics, però també en els legislatius, socials, ciutadans, etc. La Conselleria d'Economia ha coordinat aquest treball i ha seleccionat una sèrie d'experts (fonamentalment del món universitari i de la mateixa administració) per tal

A l'esquerra, taula de ponències. Baix, el públic assistent a una exposició.

que elaborassen estudis monogràfics sobre cada tema específic. Així, s'han presentat més de cinquanta treballs que han de servir de base per a l'elaboració per part de l'equip de la Conselleria, del *Llibre*, a presentar pròximament a les Corts.

Com a culminació d'aquesta fase del procés, es van convocar unes jornades de discussió que haurien de servir, d'una banda, per a presentar els treballs realitzats i traure a la llum pública la tasca de la Conselleria. De l'altra, es plantejava la possibilitat de continuar el marc d'encontre i de debat que, amb moltes mancances, va suposar el I Congrés d'Economia Valenciana. Es pretenia, doncs, ampliar l'àmbit de la discussió sobre el País Valencià i la CEE, alhora que prestigiar la labor de la Generalitat en aquest camp.

Els escassos economistes que van respondre a la crida de la Conselleria es trobaren, tanmateix, amb un panorama que no exagerem si qualifiquem de descoratjador. L'assistència a les jornades ha estat ben minsa i, sobretot, el nivell qualitatiu del públic ha estat clarament inferior a les expectatives dels organitzadors. L'escassetat de participants (en relació amb la volada que es pretenia per a aquest col·loqui) va obligar a fer ús d'una sala més reduïda, perquè en algunes de les sessions els assistents es perdien pel saló d'actes de l'Aula de Cultura. No és ara el moment d'in-

tentar explicar aquest fet, però és evident que, dissortadament, s'ha perdut una bona oportunitat d'ampliar i fer viva la discussió sobre el procés que encetarem el proper 1 de gener.

De més a més, l'assistència dels professionals de l'economia (a banda dels ponents i del grup de tècnics de la Conselleria convocant) o d'altres membres de col·lectius socials interessats en el tema ha estat pràcticament sota mínims. El fet que grups especialment receptius a aquestes convocatòries, com els universitaris, han estat representats en el cas de València quasi exclusivament per persones participants en les diferents taules redones n'és un exemple. Per contra, la presència de consellers per càpita ha estat molt elevada (n'hi acudiren cinc i el president Lerma), prova del relleu que es pretenia per als actes. Els principals beneficiaris de l'esforç organitzatiu de la Conselleria i del treball dels ponents han estat els estudiants, que assistiren atentament a un interessant curs sobre la CEE (fins i tot alguna exposició va adquirir deliberadament un clar caràcter docent) i, probablement, a les seues primeres classes sobre economia valenciana. Com comentaven alguns dels conferencians, allò era com fer classe, però de llarga durada.

La composició del públic ha condicionat clarament el nivell dels col·loquis. Aquests, que en molts casos han estat reduïts a escassos minuts per les urgències de l'horari i per l'oratória sense mesura d'algun ponent, han tingut, en general, poc d'interés. L'absència d'un nombre important de professionals i, sobretot, la manca d'un espectre més ampli d'opinions entre els presents ha impedit una discussió a fons dels diversos problemes i una confrontació real de punts de vista, la qual cosa, sens dubte, hauria enriquit el debat i hauria possibilitat una valoració més global de la complexitat de la integració europea. Els col·loquis han estat, doncs, en gran part de les sessions, més formals que efectius, limitats en ocasions a una continuació del caràcter divulgatiu de les exposicions.

Per altre cantó, el to general de les jornades tampoc no sembla haver respost al repte de propiciar un ampli debat tècnic i social sobre els efectes al País Valencià de l'ampliació de la CEE i especialment sobre les exigències que se'n deriven. En general, i amb poques excepcions, el contingut d'exposicions i col·loquis ha estat molt descriptiu i mancat d'elements

crítics. Si, d'una banda, han abundat les intervencions oficialistes (lògiques per la presència entre els ponents de tècnics de l'administració i de càrrecs públics), resulta sorprenent que entre els restants ponents, que han realitzat treballs de bon nivell tècnic, hagen estat escasses les veus crítiques cap a un procés complex i que no serà el país de les meravelles que alguns han volgut presentar aquests dies. La correcta exposició formal dels problemes ha estat mancada moltes vegades del sentit crític (no sols respecte al poder, sinó fonamentalment sobre les repercussions reals dels fets descrits) que calia esperar d'una reunió d'aquesta mena.

Tanmateix (i deixant de banda el fet que algunes ponències podien haver estat referides tant al País Valencià com a La Rioja), la mancança principal dels debats ha estat no haver anat més enllà de l'anàlisi dels eventuais problemes derivats de l'adhesió. Ha quedat ben clar que caldrà adaptar-s'hi, sobretot a nivell econòmic, però no se n'han extret les conclusions de política econòmica escaients. Les actuacions concretes que hauran de dur a terme tant el sector privat com l'administració central i la mateixa Generalitat s'han deixat quasi sempre a les portes del debat. Cal preparar-se per a la CEE (fet evident des de 1970) i, en qualsevol cas, és necessària la modernització de l'economia valenciana, però els mecanismes d'adaptació són encara una incògnita (liberalització, flexibilització, etc, han estat les propostes més freqüents... sense contingut polític, ¡és clar!).

En definitiva, ha estat una ocasió perduda, un esforç intel·lectual poc aprofitat i que ha fet palesa la necessitat de realitzar un debat profund, tècnic i d'àmplia participació social, sobre les exigències que per al País Valencià implica el Mercat Comú que ve.

Dues notes finals. L'una, l'escassa presència de la llengua entre els treballs presentats (només una ponència dissident del monolingüisme oficial) i en les sessions de treball, acompanyada per alguns xiulits i protestes davant alguna de les poques intervencions orals en català. Dos, el provincialisme i el provincianisme d'algun sector del públic, amb intervencions no exemptes d'un marc de reflexió estrictament provincial i de l'habitual memorial de greuges (l'autovia, l'aeroport...) contra «el centralisme de València». □

FRANCESC CUTILLAS